

Tekninen lautakunta	§ 50	15.09.2020
Kunnanhallitus	§ 229	23.09.2020
Kunnanhallitus	§ 79	03.03.2021

VALTUUSTOALOITE: SIIRTOLAPUUTARHA-ALUEEN PERUSTAMINEN

TEKLTk § 50

Valmistelija: tekninen johtaja Esko Halmesmäki

Mikko Maukonen jätti valtuuston kokouksessa 15.6.2020 valtuustoaloitteen "valtuustoaloite: siirtolapuutarha-alueen perustamiseksi".

Askolan kunnan asema- yleiskaava-alueilla ei ole osoitettuna valtuustoaloitteen mukaiselle toiminnalle aluetta tai alueita. Toiminnan perustaminen asemakaava- tai yleiskaava-alueelle tarvitsee erillisen kaavatarkastelun. Mikäli toiminta perustetaan kaava-alueen ulkopuolelle, tulee asiaa mahdollisesti tarkastella kaavan muodostamisesta alueelle.

Askolan kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää kunnan kaavoitusohjelmasta kunnanvaltuuston mahdollisesti antamien ohjeiden mukaisesti.

Aloite on esityslistan liitteenä.

Päätösehdotus (tekninen johtaja):

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että valtuustoaloitteen tarvitsema alue tulee tarkastella ensin asemakaava- tai yleiskaava-alueilla sekä toissijaisena tarkastella mahdollisen haja-asutusalueella sijaitsevan alueen kaavoitusta tai muulla tavalla osoitettuna valtuustoaloitteessa esitetyle toiminnalle.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Täytäntöönpano: kunnanhallitus

Lisätietoja: tekninen johtaja Esko Halmesmäki, puh. 0400 775 527 tai etunimi.sukunimi@askola.fi

KHALL § 229

Päätösehdotus (vt. kunnanjohtaja):

Kunnanhallitus pyytää aluearkkitehdiltä ja ympäristönsuojelusihteeriltä lausunnot siirtolapuutarha-alueen perustamisesta Askolan kuntaan.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Täytäntöönpano: aluearkkitehti

Lisätietoja: vt. kunnanjohtaja Tuija Saloranta, puh. 040 719 5069 tai etunimi.sukunimi@askola.fi

KHALL § 79

Valmistelija:

Aluearkkitehti Pertti Östermanin ja ympäristönsuojelusihteri Minna Isokallion lausunto siirtolapuutarha-alueen perustamisesta Askolaan

HISTORIA

Siirtolapuutarhan modernimpi nimi on ryhmäpuutarha. Historia on alkanut Englannissa 1700-luvun lopulla. Varsinainen siirtolapuutarha-liike syntyi 1860-luvulla Saksassa. Suomeen rakennettiin Tampereelle ensimmäinen siirtolapuutarha vuonna 1916. Suomessa on tällä hetkellä noin 60 ryhmäpuutarha-alueita. Mökkipalstojen lukumäärä vaihtelee 50 ja 400 välillä. Tonttien koko vaihtelee 250 m² ja 500 m² välillä. Mökkien keskikoko on 29 m².

SAAVUTETTAVUUS

Ryhmäpuutarha-alueen tulisi olla hyvien kulkuyhteyksien päässä, julkisen liikenteen varrella. Sijainti muiden virkistys- urheilu- ja viheralueiden yhteydessä lisää alueen käyttöastetta ja säästää perustamiskustannuksia. Kaupallisten ja kunnallisten palveluiden tulisi olla hyvin saavutettavissa.

INFRASTRUKTUURI

Ryhmäpuutarhan paikan tulisi sijaita sellaisessa paikassa, jonne on järkevää johtaa kunnallinen vesi- ja jätevesijärjestelmä. Sama koskee tie- ja kevyen liikenteen väylästäjä. Alueelle tehdään oma tie- ja kevyen liikenteen väylästä sekä vesi- ja viemäri- sähköverkosto.

KAAVOITUS

Maapohjan tulee olla kunnan omistama tai alueen suunniteltu toteuttaminen pitää varmistaa sopimuksin. Pääosan alueesta tulee olla puutarhaviljelyyn sopivaa, mikä tarkoittaa Askolassa vanhaa merenpohjaa eli nykyistä pelto-alueita. Alueelle tulee tehdä asemakaava. Useimmilla ryhmäpuutarha-alueilla on tehty asunnoista tyyppiirustuksia, joiden mukaan rakennukset tulee rakentaa. Näin saadaan alueesta yhtenäinen.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN NÄKÖKOHTIA

Vesihuolto

Perinteisesti siirtola/ryhmäpuutarhoissa on ollut kesävesi sekä (yhteinen) biokäymälä, jolloin parhaassa tapauksessa vesi on voitu käyttää kasteluun tai kompostiin, ja käymäläjätökin kompostoituna hyötykäyttää, vaikka nyt ei

ihan kasvimaalla kuitenkin.

Jos tarkoituksena on tehdä ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettuja mökkejä, tulee vesihuoltoon kiinnittää huomiota. Kuten aluearkkitehti jo totesi, järkevintä tällöin olisi, jos alue voidaan liittää kunnan vesi- ja viemäriverkkoon. Jos liittäminen viemäriverkostoon ei ole mahdollista, tulee jätevedet käsitellä yhteisesti alueella, ja puutarhan ylläpitäjän pitää selkeästi määrätä henkilö, joka on vastuussa jätevesijärjestelmän hoidosta.

Jätehuolto

Biojätteet kompostoidaan joko yhteisesti tai jokainen omalla palstalla. Muutoin jätehuolto kannattaa järjestää siten, että puutarhalla on yhteinen/yhteiset jäteastiat käytössä.

Lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttö

Koska puutarhoja (todennäköisesti) lannoitetaan joko biologisilla tai keino-lannoitteilla, olisi hyvä, että siirtolapuutarhaa ei sijoitettaisi pohjavesialueelle. Myös etäisyydet vesistöön tulee huomioida.

LOPPUPÄÄTELMÄT

Yleisin tapa perustaa siirtola- tai ryhmäpuutarha on perustaa yhdistys, joka suunnittelee, rakennuttaa ja hallinnoi aluetta. Sijainnin tulee olla järkevä liikeenteellisesti ja infran tekemisen kannalta. Maapohja voi olla vuokrattuna joko kunnalta tai yksityiseltä maanomistajalta. Vuokra-ajan minimi tulisi olla 50 vuotta. Yhdistys voi toki ostaa maapohjan itsekin.

Ryhmäpuutarha-alue tulee asemakaavoittaa. Asuinrakennukset kannattaa tehdä ympärivuotiseen asumiseen. Etätyö on lisääntymässä, varsinkin nyt korona-aikakaudella. Ympäristösuojelliset näkökohdat tulee ottaa huomioon alueen sijaintia päätettäessä ja sen suunnittelussa.

Seuraavia kysymyksiä tulee pohtia mm.:

- Työnjako yhdistyksen ja kunnan välillä?
- Tuoko ryhmäpuutarha elinvoimaa tms. positiivista kuntaan?
- Onko alueelle mahdollista järjestää palveluja?
- Onko tarvetta tehdä ryhmäpuutarha-alueelle myös viljelypalstoja?

Perustietoa ryhmäpuutarhan perustamisesta löytyy Siirtolapuutarhaliiton kotisivuilta (siirtolapuutarhaliitto.fi):

- tontin koko on 250-500 m²
- tonttien minimimäärä on 30-50 kpl
- mökkien koko on 20-40 m² (+varasto + kasvihuone + leikkimökki)
- yhteistiloja ovat sauna, pyykinpesutilat, kokoontumis-, harrastetilat, käymälät ym.
- alueelle voidaan tehdä leikkialue lapsille, urheilupaikkoja
- tontin vuokra-aika on minimissään 30v, yleensä 50v
- perustetaan yhdistys, joka hoitaa ryhmäpuutarha-alueen suunnittelua, rakentamista ja hallintoa

Päätösehdotus (vt. kunnanjohtaja):

Kunnanhallitus toteaa saatujen lausuntojen perusteella, ettei Askolan kunta omana toimintanaan perusta siirtolapuutarhaa. Mikäli yksityinen yrittäjä/ yhdistys haluaa perustaa siirtolapuutarhan Askolaan avustaa kunta projektissa.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Täytäntöönpano: aloitteen jättänyt

Lisätietoja: vt. kunnanjohtaja/ hallintojohtaja Tuija Saloranta, puh. 040 719 5069 tai etunimi.sukunimi@askola.fi